



Crítica

David Bueno

Director de la Càtedra de Neuroeducació UB-EDU1st i divulgador científic

ENAMORATS DE LA LLUNA

L “La Terra acaba de capturar una nova lluna.” Aquesta frase podria ser l’inici per a una història de ficció o un conte infantil. Com les llunes que visita *El petit príncep*, d’Antoine de Saint-Exupéry, un d’aquells textos poètics i filosòfics que és bo anar rellegint de tant en tant, en les diferents etapes de la vida, per gaudir-lo de manera diferent. La Lluna sempre ha estimulat la imaginació d’escriptors i aventurers, ha servit de guia a camperols i navegants, ha exercit una poderosa atracció sobre els enamorats. Tanmateix, la frase que obre aquest article és absolutament certa: a finals de setembre la NASA va anunciar que la Terra havia capturat un petit asteroide de la mida d’un cotxe, que s’ha convertit en una nova lluna. S’estarà uns quants mesos orbitant la Terra, fins que aconseguixi escapar i tornar a emprendre el seu camí sideral. De Lluna “lluna”, però, seguirem tenint la mateixa.

Des de la perspectiva científica, és un astre ben misteriós, atès que sempre ens mostra la mateixa cara, com a conseqüència de la combinació del període de rotació i de translació al voltant de la Terra. Misteriós però tanmateix molt útil, atès que la seva periodicitat ha estat utilitzada des de l’antigor per mesurar el temps i predir els canvis estacionals. El primer calendari lunar conegut, per exemple, va ser pintat per artistes i astrònoms paleolítics fa 18.000 anys a Lascaux. En els escrits més antics de la humanitat ja es parla de la lluna, i d’una altra manera es trolw.-2



L'ALTRA CARA DE LA LLUNA

Autora: Fatoumata Kebe

Editorial: Angle Editorial (2020)

Planes: 192

Preu: 16,50 euros

La Terra ha capturat un petit asteroide de la mida d’un cotxe, que s’ha convertit en una nova lluna



Un avió passa per davant de la lluna plena EFE / LRP

ba ben present en tots els mites i religions. El primer dibuix de la superfície, el va fer el matemàtic i astrònom anglès Thomas Harriot el 1609, i possiblement va servir d’inspiració a Saint-Exupéry per dibuixar el planeta del petit príncep. Fins i

tot les mareas que provoca van afavorir l’inici de la vida a la Terra i el pas evolutiu dels animals marins als terrestres, per la qual cosa possiblement li devem la nostra existència.

De totes aquestes coses i de moltes més ens en parla Fatoumata Kebe a *L'altra cara de la lluna* (Angle Editorial), un llibre de divulgació que permet descobrir, d’una manera clara i accessible, els misteris de la Lluna i tot el que ens aporta, des dels prin-

cipis del temps fins que la vam trepitjar per primera vegada. Des de les troballes científiques més recents fins als mites i llegendes que ha inspirat. Kebe, escollida

l’any 2018 com una de les personalitats franceses més influents al món, és doctora en astronomia per la Universitat de la Sorbona i especialista en brossa espacial. I, com reconeix ella mateixa, té dues passions: els astres i fer accessible l’astronomia a tothom. Aquest llibre n’és un bon reflex: un text per a enamorats de la Lluna que sens dubte també enamorarà qui no ho estigui ja d’aquest astre magnífic que ens acompanya a través del temps en el nostre viatge per les estrelles.

I, si voleu complementar aquesta lectura, us recomano dos llibres també molt recents: *¿Estamos solos?* (Crítica), de Carlos Briones, on s’analitza la possibilitat de l’existència de vida en altres planetes i el naixement d’una nova disciplina científica, l’astrobiologia; i *En busca de Venus* (Taurus), d’Andrea Wulf, que narra les expedicions que es van realitzar el 1761 a diversos llocs del planeta per observar la posició relativa de la Terra, el Sol i Venus, la qual cosa va permetre calcular per primer cop la mida del sistema solar.